

UZASADNIENIE

H. S. (1) – reprezentowana przez pełnomocnika, będącego adwokatem (k.4) – pismem kilkakrotnie modyfikowanym i precyzowanym w toku postępowania wniosła ostatecznie o dokonanie podziału majątku wspólnego H. S. (1) i H. S. (2), składającego się ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego o numerze (...) przy ul. (...) w W., o powierzchni 77,3 m² wraz z przynależnym lokalem użytkowym – garażem o numerze (...) i piwnicą o łącznej wartości 570.000 zł, poprzez przyznanie prawa do tego lokalu H. S. (1), z jednoczesną spłatą na rzecz H. S. (2), w wysokości ustalonej przez Sąd, płatnej w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wydanego w sprawie postanowienia.

Wnioskodawczyni domagała się również rozliczenia kwoty 899 zł 13 gr tytułem kosztów wykonania operatu mieszkalnego stron, którą to poniosła w całości; rozliczenia kwoty 32.208 zł tytułem wspólnego długu małżonków z dnia 15 grudnia 2000 r., który w całości spłaciła H. S. (1) już po ustaniu wspólności majątkowej w kwocie 5.116 zł oraz rozliczenia kwot 6.725 zł 81 gr i 2.000 zł poniesionych przez H. S. (1) w związku z utrzymaniem lokalu mieszkalnego należącego do majątku wspólnego w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 30 września 2013 r.; kwoty 4.300 euro tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez wnioskodawczynię z jej majątku osobistego na majątek wspólny; kwoty stanowiącej 18% wartości rynkowej lokalu należącego do majątku wspólnego tytułem zwrotu nakładu poniesionego w postaci wpłaty dokonanej przez wnioskodawczynię na wkład budowlany związany ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu (49.500 zł).

Ponadto, inicjatorka postępowania zażądała nakazania H. S. (2), aby opuścił lokal mieszkalny nr (...) położony w W. przy ul. (...) w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia wydanego w sprawie z jej wniosku o podział majątku wspólnego oraz o zasądzenie od uczestnika na rzecz H. S. (1) kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (k.1, 2, 60-63, 238-242, 248).

H. S. (2) – reprezentowany przez pełnomocnika, będącego adwokatem (k.57) – w odpowiedzi na wniosek wszczynający postępowanie, reagując na kolejne modyfikacje stanowiska wnioskodawczyni, ostatecznie wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika składającego się ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego o numerze (...) przy ul. (...) w W., o powierzchni 77,3 m² wraz ze stanowiskiem parkingowym nr P1/068, stanowiskiem garażowym nr (...), piwnicą oraz wkładem budowlanym poprzez przyznanie prawa do tego lokalu H. S. (2), z jednoczesną spłatą na rzecz H. S. (1).

Jednocześnie, uczestnik wniósł o oddalenie wniosków H. S. (1) o dokonanie wskazanych przez nią rozliczeń oraz o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych (k.44, 45, 126-130, 248).

Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 r. wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie oświadczyli, iż podziału majątku w części dotyczącej ruchomości dokonają we własnym zakresie, poza postępowaniem sądowym (k.204, 248).

Przed zamknięciem rozprawy, wnioskodawczyni i uczestnik podtrzymali stanowiska wyrażone dotychczas w sprawie (k.250).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. S. (3) i H. S. (2) zawarli w dniu 27 września 1980 r. związek małżeński. Uległ on rozwiązaniu przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt I C 378/13.

H. S. (1) i H. S. (2) są członkami (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.. Na podstawie przydziału z dnia 25 października 1993 r. H. S. (1) przyznano spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu o numerze (...) przy ul. (...) w W.. Przedmiotowy lokal składa się z 3 pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki oraz WC i legitymuje się powierzchnią 77,3 m². Prawo do rzeczoności lokalu należało do majątku wspólnego małżonków S.. Ów lokal obciążony jest kredytem

zaciągniętym przez (...) Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w W. na sfinansowanie jego budowy. Na dzień 30 września 2016 r. ogół zadłużenia wynosi 159.507 zł 17 gr.

Całkowity koszt tego lokalu, sfinansowany z kredytu, wyniósł wówczas 1.174.763.000 zł. Wkład budowlany w kwocie 208.710.000 zł został pokryty w ten sposób, że kwotę 100.000.000 zł, pokryto z książeczki mieszkaniowej H. S. (1), którą posiadała już przed ślubem, zaś resztę środków, tj. kwotę 108.710.000 zł pokryto ze środków wspólnych małżonków S.. Miejsce postojowe zostało opłacone przez nich w całości. W konsekwencji H. S. (1), na podstawie przydziału z dnia 3 listopada 1993 r., uzyskała spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego nr (...) – garażu znajdującego się w budynku przy ul. (...) w W..

Wartość powyższego prawa, wg stanu i cen na dzień 11 sierpnia 2016 r., wynosi kwotę 510.000 zł dla lokalu mieszkalnego i kwotę 16.300 zł dla stanowiska garażowego.

W okresie od dnia 11 lipca 2009 r. do dnia 11 maja 2010 r. H. S. (1), z prowadzonego na jej rzecz rachunku bankowego dokonała, w ramach stałego zlecenia, przelewów na rachunek prowadzony na rzecz H. S. (2), kwot po 430 zł, w łącznej wysokości 4.730 zł. W tytule wpisano „spłata kredytu”.

H. S. (1) zaciągnęła w dniu 15 grudnia 2000 r., 15 listopada 2001 r. i 18 czerwca 2010 r. zobowiązania kredytowe.

H. S. (1), w okresie od grudnia 2009 r. do listopada 2013 r., poniosła wydatki na utrzymanie składnika majątku wspólnego – spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – w łącznej kwocie 5.886 zł 71 gr (opłaty za gaz i energię elektryczną). H. S. (2) nie partycypował w tych kosztach. W dniach 15 września, 25 października i 1 grudnia 2010 r. H. S. (1) dokonała 3 wpłat na rachunek H. S. (2), w kwotach, odpowiednio 700 zł, 700 zł i 600 zł, tytułem, odpowiednio, czynszu za: wrzesień 2010 r., październik 2010 r. i listopad 2010 r.

W dniu 10 października 2003 r. H. i H. małżonkowie S. zawarli przed notariuszem w W. umowę majątkową małżeńską, na podstawie której to z dniem 10 października 2003 r. wyłączyli obowiązującą ich małżeńską wspólność ustawową i postanowili, iż obowiązywać się będzie ustrój rozdzielności majątkowej.

H. S. (2) jest zatrudniony w Zarządzie (...) Terenów Publicznych na stanowisku zastępcy dyrektora w wymiarze pełnego etatu, na podstawie umowy na czas nieokreślony. W miesiącu kwietniu 2016 r. uzyskał wynagrodzenie w kwocie 7.010 zł brutto. H. S. (2) jest współwłaścicielem lokalu mieszkalnego o numerze (...) przy ul. 11-ego Listopada 14 w W., w którym zamieszkuje jego matka, J. S.. Nadto, jest współwłaścicielem działki budowlanej o powierzchni 0,3000 hektara.

H. S. (1) pracuje w szkole, jako nauczyciel i z tego tytułu uzyskuje miesięcznie kwotę ok. 3.000 zł netto.

H. S. (1) w dniu 31 marca 2015 r. uścił na rzecz (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. kwotę 899 zł 13 gr tytułem zapłaty za sporządzony na jej zlecenie operat prawa do lokalu, należącego do majątku wspólnego małżonków S. (dowód: k.5 – kopia wypisu aktu notarialnego Rep. A Nr (...), k.6 – kopia zaświadczenia, k.7 – kopia zaświadczenia o wykonaniu zlecenia stałego, k.8 – kopia faktury VAT, k.28, 29 – kopia odpisu wyroku w sprawie I C 378/13, k.65 – kopia zaświadczenia, k.66-70 – kopia informacji ustawowej, k.74-124 – kopie potwierdzeń wykonania przelewów i faktur VAT, k.131 – zaświadczenie o wynagrodzeniu i zatrudnieniu, k.132, 133 – odpisy zwykle ksiąg wieczystych, k.134 – kopia odpisu postanowienia w sprawie II Ns 30/09, k.147-168 – pisemna opinia biegłego sądowego wraz z załącznikami, k.189 – kopia zaświadczenia, k.211 – aneks do pisemnej opinii biegłego sądowego, k.243 – kopia przydziału lokalu mieszkalnego, k.244 – kopia upomnienia, k.246 – informacja w przedmiocie zadłużenia lokalu, k.248 – ustna, uzupełniająca opinia biegłego sądowego, k.248, 249 – zeznania strony H. S. (1), k.249, 250 – zeznania strony H. S. (2)).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o wymienione wyżej dokumenty lub ich kopie, pisemną i ustną, uzupełniającą, opinię biegłego sądowego, zeznania uczestników postępowania sensu largo oraz ich niekwestionowane w zadanym zakresie, zgodne oświadczenia, złożone w toku postępowania – vide skład majątku wspólnego. Sąd dał

wiarę rzeczonym środkiem dowodowym, w części, w jakiej nie wykluczały się one wzajemnie i stanowiły jednolity, zgodny obraz sytuacji.

Zdaniem Sądu, w ramach przeprowadzonego postępowania dowodowego, zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik, nie przedstawili środków dowodowych, które pozwoliłyby przyjąć odmienne stanowisko – art. 6 k.c. Tyczy się to w szczególności okoliczności podnoszonych przez wnioskodawczynię i uczestnika a dotyczące wzajemnych rozliczeń (o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia).

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że w sprawie o podział majątku wspólnego Sąd nie jest zobowiązany do działania z urzędu. Co prawda, zgodnie z art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. skład i wartość majątku wspólnego ustala Sąd, ale przepis ten, nie stwarza dla Sądu uprawnień do prowadzenia z urzędu dochodzeń mających na celu ustalenie czy i jakie składniki należą jeszcze do majątku wspólnego” (tak E. Skowrońska-Bocian: Rozliczenia majątkowe małżonków w stosunkach wzajemnych i wobec osób trzecich, Warszawa 2000, s.178). Innymi słowy, w sprawie o podział majątku wspólnego obowiązuje w pełni, właściwa postępowaniu cywilnemu, zasada kontradyktoryjności (art. 232 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Przepis art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. ma tylko takie znaczenie, że Sąd nie jest związany wnioskami stron, co do ustalania składu majątku wspólnego (por. art. 229, 230 k.p.c. oraz art. 321 § 1 k.p.c.).

W myśl art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny); przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków, zaś podług treści art. 31 § 2 k.r.o. do majątku wspólnego należą w szczególności pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego i osobistego każdego z małżonków oraz środki zgromadzone na rachunku otwartego funduszu inwestycyjnego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Uwzględnivszy powyższe, Sąd, na podstawie zeznań wnioskodawczyni oraz uczestnika i złożonej do akt dokumentacji uznał, że nabyte w czasie trwania związku małżeńskiego spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...), należącego do zasobów mieszkaniowych (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. wraz z przynależnymi do tego lokalu: stanowiskiem parkingowym P1/068, stanowiskiem garażowym o numerze (...) i piwnicą oraz wkład budowlany o łącznej wartości 526.300 zł weszło do majątku wspólnego małżonków S..

Co prawda, pierwotnie wnioskodawczyni i uczestnik obejmowali swą jednomyślnością jedynie katalog składników majątku wspólnego – wnioskodawczyni kwestionowała wartość podaną przez biegłego sądowego w sporządzonej przezeń pisemnej opinii (k. k.186-188), jednak po przeprowadzeniu dowodu z ustnej, uzupełniającej opinii biegłego sądowego, poza sporem znalazła się również wartość powyższego prawa (k.248). Sąd zważył przy tym, iż zarzuty koncentrowały się na omyłce biegłego oraz na doborze rodzaju garaży do porównania. Pierwszą z tych kwestii biegły sprostował on w dołączonym do akt sprawy aneksie do opinii, drugą zaś, na rozprawie. Sąd uznał przedstawioną przez biegłego opinię, po jej uzupełnieniu, za pełną, jasną i wiarygodną, odzwierciedlającą rzeczywistą szacunkową wartość prawa do lokalu objętego postępowaniem i stanowiska garażowego. Trzeba pamiętać, że wartość ta jest jedynie wartością szacunkową i musi różnić się od wartości minimalnych i maksymalnych przyjętych przez biegłego do oceny.

Tym samym, na podstawie niebudzącego wątpliwości Sądu materiału dowodowego, zgromadzonego w aktach sprawy i zgodnych oświadczeń wnioskodawczyni i uczestnika oraz w oparciu o przepisy art. 31-33 k.r.o. i art. 1036 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o., Sąd stwierdził, że w skład majątku wspólnego H. S. (1) i H. S. (2) wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...), należącego do zasobów mieszkaniowych (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wraz z przynależnymi doń: stanowiskiem parkingowym P1/068, stanowiskiem garażowym o numerze (...) i piwnicą oraz wkład budowlany o łącznej wartości 526.300 zł (pkt 1.).

Orzekając o wartości udziałów w majątku wspólnym obojga małżonków S., Sąd stanął na stanowisku, że zgromadzony materiał dowodowy, a przede wszystkim, stanowiska wnioskodawczyni i uczestnika w sprawie, nie stanowią podstawy,

uzasadniającej ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Warto bowiem przypomnieć, iż podług myśli art. 43 § 2 k.r.o. z ważnych powodów, każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku.

W toku postępowania nie został wyrażony stosowny wniosek, zaś uczestnicy sensu largo nie dążyli do wykazania okoliczności przemawiających za odstąpieniem od zasady wyrażonej w treści art. 43 § 1 k.r.o. – art. 6 k.c.

Dlatego też, Sąd na podstawie art. 43 § 1 k.r.o. ustalił, że udziały H. S. (1) i H. S. (2) w majątku wspólnym są równe (pkt 2.).

Sąd działając w trybie art. 567 § 1 k.p.c. oraz w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe ustalił, że H. S. (1) poniosła wydatki na majątek wspólny w kwocie 5.886 zł 71 gr oraz nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 43.350 zł (pkt 3.).

Podstawą rozstrzygnięcia w tym zakresie, w sferze faktycznej, były dowody wpłat, z których wynikało, iż w okresie od grudnia 2009 r. do listopada 2013 r. H. S. (1) poniosła wydatki na opłaty za energię elektryczną oraz gaz w łącznej kwocie 5.886 zł 71 gr (k.77-124). Z kolei kwota 43.350 zł stanowiła nakład wnioskodawczyni z jej majątku osobistego na majątek wspólny małżonków S.. Otóż, co nie było przedmiotem sporu (uczestnik postępowania wyraźnie przyznał to na rozprawie 13.12.2016 r.), H. S. (1) przeznaczyła kwotę 100.000.000 starych zł, zgromadzoną na jej książeczce mieszkaniowej, założonej przez jej rodziców, na pokrycie wkładu budowlanego. Kwota ta stanowiła 8,5% kosztów budowy całego lokalu (1.174.763.000 zł – k.65). Odnosząc więc tę wartość do ostatecznie niekwestionowanej, współczesnej wartości lokalu (bez miejsca postojowego, gdyż zostało ono opłacone w całości – niezakwestionowane przez wnioskodawczynię zeznania uczestnika) nakład H. S. (1) wyniósł 43.350 zł (510.000 zł x 0,085). Sąd przyjął, że w pozostałym zakresie wkład został pokryty z majątku wspólnego, albowiem wnioskodawczyni nie potwierdziła twierdzeń uczestnika, jakoby pozostały wkład pokryty został z jego majątku osobistego, a on nie przedstawił na powyższe żadnych dowodów.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. do podziału majątku wspólnego stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów o dziale spadku. Natomiast podług treści art. 211 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy, albo pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości.

W toku postępowania ustalono, że przedmiotem zniesienia współwłasności jest spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...), należącego do zasobów mieszkaniowych (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wraz z przynależnymi doń: stanowiskiem parkingowym P1/068, stanowiskiem garażowym o numerze (...) i piwnicą oraz wkład budowlany o łącznej wartości 526.300 zł.

Stosownie do regulacji art. 211 i 212 k.c. podział majątku może być dokonany w jeden z trzech możliwych sposobów, a mianowicie przez: 1. podział fizyczny rzeczy pomiędzy byłych małżonków z ewentualnym wyrównaniem różnicy wartości powstałych z podziału części przez dopłaty, 2. przyznanie prawa własności rzeczy jednemu z byłych małżonków i zasądzenie od niego spłaty na rzecz drugiego małżonka, 3. licytacyjną sprzedaż rzeczy, czyli tzw. podział cywilny.

W tej sytuacji, Sąd zobowiązany był do rozważenia w pierwszej kolejności, czy zgodnie z art. 211 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.o. zachodzą warunki do dokonania podziału w naturze przedmiotowego prawa. Podział fizyczny wspólnej rzecz może nastąpić, o ile nie jest on sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tej rzeczy oraz nie pociąga za sobą istotnej zmiany rzeczy lub znacznego zmniejszenia jej wartości (art. 211 k.c.). W ocenie Sądu dzielenie prawa własności lokalu mieszkalnego jest niemożliwe.

Sąd rozważył zatem, czy przedmiotowe prawo może zostać przyznane wnioskodawczyni albo uczestnikowi, z jednoczesnym zasądzeniem od jednego z nich obowiązku spłaty na rzecz drugiego współwłaściciela. Zgodnie bowiem

z art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W ocenie Sądu, w niniejszym postępowaniu istniały przesłanki do przyznania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W. wraz z przynależnymi pomieszczeniami jednemu ze współwłaścicieli. Zdaniem Sądu, który kierował się kryterium możliwości spłaty udziału, powyższe prawo należało przyznać, wbrew stanowisku wnioskodawczyni, na wyłączną własność H. B. wątplenia, zważając na posiadanie przez nich alternatywnych miejsc zamieszkania, argument finansowy wychodził na pierwszy plan – wobec uzyskiwanych przez uczestnika znacznie (dwukrotnie) wyższych zarobków oraz posiadania przez niego tytułu (współwłasności) do dwóch nieruchomości, w tym lokalowej, o potencjalnie większej wartości, to on, a nie wnioskodawczyni pozwala sądzić, iż sprawniej wywiąże się z obowiązku spłaty, która będzie dla niego mniejszym obciążeniem, aniżeli dla H. S. (1). Nie bez znaczenia jest tu także większa zdolność kredytowa uczestnika, która dojdzie do głosu, gdy zaistnieje potrzeba zaciągnięcia kredytu, celem spłacenia udziału w majątku wspólnym. Ponadto, zdaniem Sądu, istnieją przesłanki pozwalające przyjąć, że poprzez takie przyznanie własności interes uczestników sensu largo zostanie zaspokojony w stopniu wyższym niż poprzez zarządzenie sprzedaży, która, co Sądowi jest wiadomym z urzędu, jest znacznie mniej korzystna dla zbywców. Taka forma zniesienia współwłasności ma pierwszeństwo przed zniesieniem współwłasności przez sprzedaż w drodze licytacji publicznej (art. 212 § 2 k.c.).

Tym samym, Sąd na podstawie art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. dokonał podziału majątku wspólnego H. S. (1) i H. S. (2) w ten sposób, że składnik tego majątku szczegółowo opisany w punkcie 1. przyznał w całości H. S. (2) (pkt 4.).

Rozstrzygając o wysokości spłaty z tytułu wyjścia ze współwłasności i przyznania określonego składnika majątku wspólnego H. S. (2) Sąd miał na uwadze wartość tych elementów i sposób wyjścia ze współwłasności (art. 212 § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. oraz art. 43 § 1 k.r.o.).

Wobec jednoznacznie ustalonej wartości składnika majątkowego, zaakceptowanego ostatecznie przez uczestników sensu largo, Sąd ustalił, iż składnik przyznawany na własność jednemu z byłych małżonków wart był 526.300 zł (niesporne). Oznacza to, iż przy równych udziałach w majątku wspólnym, wnioskodawczyni i uczestnikowi przysługuje kwota 263.150 zł. Jednakże, wartość tę należało skorygować w pierwszej kolejności o kwotę stanowiącą obciążenie lokalu w postaci kredytu, a więc kwotę 159.507 zł 17 gr (k.246), tj. odliczyć od ww. wartości połowę wysokości zadłużenia. Ponadto, wobec ustalenia przez Sąd wydatków i nakładów dokonanych przez H. S. (1), w rozliczeniu należało także uwzględnić kwotę 5.886 zł 71 gr (połowę tej kwoty, będące wydatkami) oraz całą kwotę 43.350 zł (stanowiącą nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny).

Sąd nie uwzględnił podniesionego przez uczestnika zarzutu połowicznego pokrycia kosztów, których rozliczenia żądała wnioskodawczyni, albowiem H. S. (2) nie udowodnił, aby zwrot, na który się powoływał, dotyczył okresu objętego żądaniem wnioskodawczyni. Przedłożone dokumenty (k.136-138) dotyczyły innego okresu, aniżeli udokumentowane przez H. S. (1) wpłaty (k.77-124).

Decydując o terminie spłaty Sąd oparł się na deklaracji H. S. (2), który oświadczył, iż termin 3 miesięcy będzie wystarczającym (k.249). Jednocześnie, Sąd uznał, iż jest on na tyle krótki, że nie naruszy interesu beneficjentki – H. S. (1).

Mając powyższe na względzie, Sąd, na podstawie art. 212 § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. oraz art. 43 § 1 k.r.o. i art. 567 § 1 k.p.c. zasądził od H. S. (2) na rzecz H. S. (1) kwotę 229.689 zł 77 gr tytułem spłaty, płatną w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia, z ustawowymi odsetkami w przypadku braku zapłaty w powyższym terminie (pkt 5.).

Sąd zważył, iż w myśl art. 624 k.p.c. z chwilą uprawomocnienia się postanowienia przyznającego dotychczasowym współwłaścicielom części lub jednemu z nich całość rzeczy, własność przechodzi na uczestników wskazanych w

postanowieniu. Jeśli w wyniku podziału całość rzeczy albo jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, sąd w postanowieniu o zniesieniu współwłasności orzeknie również co do wydania jej przez pozostałych współwłaścicieli, określając stosownie do okoliczności termin wydania.

W zadanym przypadku, Sąd, decydując o okresie potrzebnym do opróżnienia i wydania lokalu, miał na uwadze to, że wnioskodawczyni posiada możliwość wprowadzenia się do lokalu po jej matce, który położony jest stosunkowo blisko aktualnego miejsca zamieszkania. Nadto, obowiązek opuszczenia tego lokalu powstanie dopiero z chwilą uzyskania przez H. S. (1) spłaty jej udziału. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w tym przedmiocie jest także to, że uczestnik, aby pozyskać środki finansowe celem spłacenia byłej małżonki, będzie musiał sprzedać obecnie zajmowany lokal, a więc zaistnieje potrzeba wprowadzenia się do mieszkania należącego do majątku wspólnego a zajmowanego przez wnioskodawczynię. Stąd, termin tygodniowy, choć krótki, nie będzie krzywdzącym dla żadnej ze stron.

Dlatego też, Sąd na podstawie art. 624 k.p.c. nakazał H. S. (1) opróżnienie i wydanie H. S. (2) lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...) wraz z pomieszczeniami przynależnymi, opisanymi w punkcie 1. w terminie tygodniowym od uiszczenia na jej rzecz kwoty spłaty zasądzonej w punkcie 5. (pkt 6.).

Umarzając postępowanie w zakresie podziału ruchomości (pkt 7.) Sąd zważył, iż na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 r. wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie zadeklarowali wolę dokonania podziału rzeczy ruchomych we własnym zakresie, zaś w myśl art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli wydanie postanowienia stało się zbędne lub niedopuszczalne. Zatem, mając na względzie wspólne stanowisko byłych małżonków S., Sąd uznał, iż zaistniała okoliczność, o której mowa w ww. unormowaniu.

Sąd doszedł przy tym do przekonania, że materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania nie dawał podstaw do uwzględnienia wniosku H. S. (1) w pozostałym zakresie (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.).

Po pierwsze, Sąd nie uwzględnił wpłat wskazanych w dowodach przelewów z k.74-76, jako dokonanych nie na rzecz podmiotów sprzedających energię elektryczną i gaz albo na rzecz wspólnoty, a na rzecz uczestnika.

Po drugie, spłatę kredytu udokumentowaną na k.7 należało potraktować, jako rozliczenia osobiste, które nie dotyczyły majątku wspólnego małżonków S..

Po trzecie, Sąd uznał, że spłata kredytów zaciągniętych przed ustanowieniem rozdzielnosci majątkowej (k.66-70) nie mogła zostać rozliczona wobec tego, że kredytobiorcą była wyłącznie H. S. (1), zaś z przedłożonych dokumentów nie wynika, aby to wnioskodawczyni dokonała spłaty tych 3 zobowiązań oraz w jakiej kwocie to uczyniła (przedstawione przez nią raporty BIK są w tym zakresie bezużyteczne). Jednocześnie, w ocenie Sądu, materia ta nie podlega rozliczeniu zgodnie z art. 45 k.r.o.

Sąd nie uwzględnił także wniosku H. S. (1) o rozliczenie kwoty 899 zł 13 gr, którą uiszczała ona na rzecz (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. (k.8 – kopia faktury VAT). Niewątpliwie, wnioskodawczyni udokumentowała fakt uiszczenia tej kwoty na rzecz spółki. Nie mniej, Sąd nie odnalazł podstaw, aby dokonać jej rozliczenia w niniejszym postępowaniu. Po pierwsze, stroną umowy, w oparciu o którą sporządzono operat (k.9-24) była wyłącznie wnioskodawczyni. Po drugie, zważywszy na datę zaciągnięcia zobowiązania, a w zasadzie, spełnienia przez nią świadczenia, nie sposób przyjąć, iż po stronie uczestnika obowiązek partycypowania kosztów wyniknął z przepisów ustawy. Wszak miało to miejsce po ustaniu ustawowej wspólności majątkowej. Po trzecie, H. S. (1) nie wykazała (art. 6 k.c.), aby na H. S. (2) ciążył obowiązek pokrycia ww. kwoty w jakimkolwiek zakresie, choć już w pierwotnym wniosku twierdziła, że zobowiązał się on do uiszczenia połowy tej kwoty (k.2).

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił w oparciu o art. 567 k.p.c. i art. 6 k.c. wniosek w pozostałym zakresie (pkt 8.).

Rozstrzygając o kosztach uczestników postępowania sensu largo, poniesionych w toku postępowania, Sąd zważył, iż podług art. 520 § 1 k.p.c. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Ustawodawca, wprowadzając powyższe unormowanie miał na względzie, iż w postępowaniu nieprocesowym nie

występują przeciwne sobie podmioty w rozumieniu art. 98 k.p.c. Taka zależność pomiędzy uczestnikami postępowania sensu largo wyklucza zatem zastosowanie art. 98 § 1 k.p.c. opartego na kontradiktoryjności postępowania procesowego i nieuniknionym podziale na stronę wygrywającą i przegrywającą spór. W postępowaniu niespornym (Ns) rzeczony rozróżnienie nie występuje, gdyż, co do zasady, każdy z uczestników, a więc wnioskodawczyni i uczestnik, posiadają „równy” interes prawny w przeprowadzeniu takiego postępowania względem pozostałych podmiotów partycypujących w sprawie i w konsekwencji, winni ponosić koszty swojego udziału w omawianym rodzaju postępowań. Takie ujęcie z jednej strony nie pozwala na dochodzenie od pozostałych uczestników zwrotu kosztów poniesionych w sprawie, z drugiej zaś chroni uczestników przed roszczeniem o zwrot kosztów, tak typowym dla postępowania procesowego. Innymi słowy, każdy uczestnik postępowania niespornego pokrywa koszty poszczególnych czynności koniecznych do osiągnięcia zamierzonego celu we własnym zakresie i nie może żądać obarczenia tym ciężarem pozostałych uczestników. Odmiennie orzeczenie w przedmiocie obowiązku zwrotu kosztów wyłożonych przez uczestników sensu largo jest, za sprawą art. 520 § 2 i 3 k.p.c., możliwe.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie istniały jednak przesłanki do zastosowania tych przepisów. Sąd podziela bowiem stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w postanowieniu z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt III CZ 46/10, zgodnie z którym w sprawach tzw. działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie. Co nie bez znaczenia, wnioskodawczyni i uczestnik byli zgodni, co do przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego, a przy tym każde z nich było reprezentowane przez zawodowego pełnomocnika. Nie doszło więc do dysproporcji, zarówno w sferze kosztów poniesionych w związku z postępowaniem, jak i w sferze interesów uczestników sensu largo. Ponadto, Sąd postanowieniem z dnia 14 grudnia 2016 r. urzeczywistnił wspólny interes obojga byłych małżonków, umożliwiając im wyjście ze współwłasności, którego, na co wskazuje tok postępowania, sami we własnym zakresie nie potrafili osiągnąć.

Jedynie dla porządku należy wspomnieć, iż koszty sądowe zostaną ostatecznie rozliczone po rozpoznaniu przez Sąd II instancji zażalenia na postanowienie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłemu sądowemu.

Dlatego też, Sąd na podstawie art. 520 k.p.c., ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania we własnym zakresie (pkt 9.).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować zwrot uzasadnienia.
2. Doręczyć odpis postanowienia z dnia 23.12.2016 r. wraz z uzasadnieniem pełnomocnikom wnioskodawczyni i uczestnika postępowania.
3. **Niezwłocznie przesłać akta (...) do sprawy IV Cz 2817/16!!!!**

SSR Artur Grajewski